

In deze Nieuwsbrief :

- Rennen voor rechtvaardigheid
- Voor het eerst: Fair Work Monitor in de palm olie sector
- petitie Pax: Geen Europese wapens naar Soedan
- IVV – eisen voor de COP-30
- IVV Africa veroordeelt de wreedheden in Soedan en roept op tot continentale en regionale maatregelen

Rennen voor rechtvaardigheid

Hoe was het?

Dankzij bijna 100 enthousiaste renners en supporters hebben we op 21 oktober een krachtig signaal afgegeven: investeren in een rechtvaardige en duurzame wereld blijft belangrijk.

Tijdens de actie Rennen voor Rechtvaardigheid in Amersfoort en Den Haag hebben tien politieke partijen (CDA, GroenLinks-PvdA, D66, ChristenUnie, SGP, Nieuw Sociaal Contract, Socialistische Partij, Partij voor de Dieren, DENK en Volt) beloofd om zich te blijven inzetten voor ontwikkelingssamenwerking.

Aan de actie deden mee FNV, KNVB, Raad van Kerken, Aidsfonds, Cordaid, Partos, Oxfam Novib, World Vision, PAX, Milieudefensie, Greenpeace Nederland en Solidaridad.

Samen hebben we laten zien dat internationale samenwerking onmisbaar is: voor vrijheid, veiligheid én rechtvaardigheid wereldwijd.

<https://www.youtube.com/watch?v=inLLbmEaWmo>

CNV International:

Voor het eerst : Fair Work Monitor in de palm olie sector

Afgelopen jaar deden bijna voor het eerst werknemers in de palmoliesector in zowel Indonesië, Guatemala als Honduras mee aan ons onderzoek naar lonen, leefomstandigheden en arbeidsrechten.

De resultaten laten zien dat in alle drie de landen veel mensen zonder contract werken. Juist zij hebben vaker te maken met veel te lage lonen, lange werktijden en slechte leefomstandigheden. Hun positie is kwetsbaar omdat zij vaak op de plantages wonen.

Karla Enamorado, werknemer in de palmolie industrie in Honduras vertelt wat de monitor betekent voor haar:

"Dit is gereedschap om onze stem te laten horen en betere arbeidsvoorwaarden te eisen. We kunnen nu zichtbaar maken waar het bedrijf in gebreke blijft".

Samenwerking is nodig om hun arbeidsvoorwaarden te verbeteren.

Om werknemers een fatsoenlijk loon te geven, moeten telers, kopers en certificeringsorganisaties bijdragen. Via het Fair Impact Programme willen we -met hen- verschil maken.

Meer weten?

- [Eerste Fair Work Monitor palmoliesector >>](#)
- [Fair Impact Programme >>](#)
- [Volg ook ons nieuws en kijk het verhaal van Karla op linkedin >>](#)

Petitie Pax: Geen Europese wapens naar Soedan

De oorlog in Soedan duurt al meer dan twee jaar en heeft tienduizenden burgers het leven gekost. Er is dringend behoefte aan een staakt-het-vuren en het toelaten van humanitaire hulp. De val van El Fasher is een bepalend moment. Dat dwingt tot een keuze. Soedanezen hebben geen behoefte aan nog meer steunbetuigingen. Wat nodig is, is bescherming, gerechtigheid en een einde aan de elke vorm van betrokkenheid vanuit Europa die dit etnisch geweld voedt.

Onderzoek laat zien dat Europese wapens de gruwelijke oorlog in Soedan voeden. Wapens worden via andere landen, zoals de Verenigde Arabische Emiraten, door geleverd aan strijdende partijen. Zo voeden Europese wapens het conflict. Nederland moet zich in Europees verband hardmaken voor het aan banden leggen van deze wapenhandel. Teken daarom onze petitie.

https://paxvoorvrede.nl/acties/geen-europese-wapens-naar-soedan/?utm_medium=email&utm_source=nieuwsbrief&utm_campaign=nieuwsbrief_06_11_2025

IVV-eisen voor COP30 (10-21 november, Belem, Brazilië)

Werknemers en vakbonden eisen dringende maatregelen om een rechtvaardige transitie te waarborgen en waarschuwen dat niet-nagekomen beloften over groene banen en ontoereikende investeringen de polarisatie aanwakkeren en het klimaatbeleid verzwakken.

EISEN VAN HET IVV VOOR COP30

Werknemers en hun vakbonden roepen regeringen op om maatregelen te nemen tegen klimaatverandering op een manier die mensen beschermt en welvaart oplevert.

Beloften om goede, groene banen te creëren moeten worden nagekomen. De vooruitgang blijft echter achter. Er is een gebrek aan financiering en veel van deze nieuwe banen voldoen niet aan de normen voor fatsoenlijk werk. Ondertussen gebruiken extreemrechtse politieke groeperingen de klimaatcrisis om verdeeldheid en spanning te zaaien. Als gevolg daarvan schroeven sommige regeringen hun klimaatbeleid terug, onder invloed van deze druk.

Dit leidt tot een oneerlijke en gefragmenteerde transitie, waarbij werknemers en kwetsbare gemeenschappen zonder steun of voorbereiding achterblijven, vooral in het zuiden van de wereld. *(hieronder meer)*

IVV-Afrika veroordeelt wreedheden in Soedan en roept op tot regionale en continentale maatregelen om de vrede te herstellen en de werknemers en de bevolking van Soedan te beschermen.

De Afrikaanse regionale organisatie van de Internationale Vakbondsconfederatie (IVV-Africa www.ituc-africa.org) spreekt haar diepe verontwaardiging uit over de wreedheden die zich in Soedan afspelen, met name in El-Fasher (Al-Fashir), Noord-Darfur, dat tussen 26 en 28 oktober 2025 werd veroverd door de Rapid Support Forces (RSF) tussen 26 en 28 oktober 2025. De val van de stad, na een belegering van 18 maanden, versterkt de controle van de RSF over het grootste deel van Darfur en betekent een verwoestend keerpunt voor de eenheid, stabiliteit en het herstel van Soedan....

IVV-Africa veroordeelt het geweld tegen burgers en het systematisch aanvallen van gemeenschappen ten eerste. Alle partijen moeten onmiddellijk de vijandelijkheden staken, het humanitair recht respecteren en de bescherming van burgers garanderen. ..

Wij willen nogmaals de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) aan de kaak stellen en veroordelen voor hun actieve en kwaadaardige facilitering en levering van wapens aan de RSF. De internationale gemeenschap moet een einde maken aan haar stilzwijgen en het stilzwijgend toestaan van de VAE om haar wreedheden in de burgeroorlog in Soedan voort te zetten en een onmiddellijk staakt-het-vuren te bevorderen. De partijen bij het conflict moeten worden aangemoedigd om een oprechte dialoog aan te gaan. *(hieronder meer)*

IVV-eisen voor COP30 (10-21 november, Belem, Brazilië)

Werknemers en vakbonden eisen dringende maatregelen om een rechtvaardige transitie te waarborgen en waarschuwen dat niet-nagekomen beloften over groene banen en ontoereikende investeringen de polarisatie aanwakkeren en het klimaatbeleid verzwakken.

EISEN VAN HET IVV VOOR COP30

Werknemers en hun vakbonden roepen regeringen op om maatregelen te nemen tegen klimaatverandering op een manier die mensen beschermt en welvaart oplevert.

Beloften om goede, groene banen te creëren moeten worden nagekomen. De vooruitgang blijft echter achter. Er is een gebrek aan financiering en veel van deze nieuwe banen voldoen niet aan de normen voor fatsoenlijk werk. Ondertussen gebruiken extreemrechtse politieke groeperingen de klimaatcrisis om verdeeldheid en spanning te zaaien. Als gevolg daarvan schroeven sommige regeringen hun klimaatbeleid terug, onder invloed van deze druk.

Dit leidt tot een oneerlijke en gefragmenteerde transitie, waarbij werknemers en kwetsbare gemeenschappen zonder steun of voorbereiding achterblijven, vooral in het zuiden van de wereld. Als gevolg hiervan stelt de wereldwijde vakbondsbeweging vijf belangrijke eisen aan regeringen en andere besluitvormers tijdens de COP30-klimaatonderhandelingen. Deze vijf eisen zijn bedoeld om de huidige onevenwichtigheid aan te pakken en ervoor te zorgen dat klimaatmaatregelen echte voordelen opleveren voor werkende mensen, de democratie versterken en verdere verdeeldheid en vertraging voorkomen.

1. MAAK VAN COP30 DE TOP WAAR EEN RECHTVAARDIGE TRANSITIE REALITEIT WORDT.

Regeringen moeten krachtige beslissingen nemen en samenwerken met vakbonden om ervoor te zorgen dat klimaatmaatregelen de mensenrechten en arbeidsrechten respecteren.

Vakbonden moeten gelijke en eerlijke toegang hebben tot de onderhandelingen. Er zijn duidelijke regels nodig om de invloed te beperken van lobbyisten van bedrijven die de voortgang naar de doelstellingen van het Akkoord van Parijs willen vertragen.

Deze regels moeten een beleid inzake belangenconflicten op COP30 omvatten, om ervoor te zorgen dat de achtergrond van deelnemers transparant wordt gemaakt en dat bedrijven met een direct zakelijk belang bij het blokkeren van klimaatmaatregelen geen invloed kunnen uitoefenen op de uitkomsten.

2. EEN WERELDWIJD SYSTEEM OPZETTEN OM DE INSPANNINGEN VOOR EEN RECHTVAARDIGE TRANSITIE TE COÖRDINEREN.

Om klimaatmaatregelen eerlijk te maken voor werknemers overal ter wereld, moeten regeringen zich aansluiten bij een speciaal mechanisme dat nationale inspanningen over de grenzen heen met elkaar verbindt, ondersteuning biedt en ervoor zorgt dat geen enkel land achterblijft. Dit voorgestelde systeem heet het Belém Action Mechanism (BAM).

Het BAM moet worden ontworpen om het werk voor een rechtvaardige transitie in verschillende landen en sectoren te versnellen en samen te brengen. Het moet het principe weerspiegelen dat rijkere landen meer verantwoordelijkheid dragen voor maatregelen, terwijl armere landen meer steun nodig hebben.

Het BAM moet:

- Ervoor zorgen dat verschillende inspanningen voor een rechtvaardige transitie op elkaar worden afgestemd en goed samenwerken, zowel binnen als buiten het VN-klimaatproces.
- Landen helpen ervaringen te delen en van elkaar te leren.
- Financiële, technische en deskundige steun coördineren voor landen die dat nodig hebben.
- Formele deelname van vakbonden en andere maatschappelijke organisaties omvatten.

Just Transition moet ook worden opgenomen in nationale klimaatplannen, zoals Nationally Determined Contributions (NDC's), National Adaptation Plans (NAP's) en Long-Term Low-Emission

Development Strategies (LT-LEDS). Dit moet gebeuren via een robuuste sociale dialoog op nationaal

niveau en moet gepaard gaan met de nodige financiering,

3. ERKENNEN DAT WERKNEMERS EEN CENTRALE ROL SPELEN IN KLIMAATONDERHANDELINGEN.

Werknemers worden al geconfronteerd met de gevolgen van klimaatverandering op hun werkplek en in hun gemeenschap, maar hun stem wordt vaak buitengesloten bij mondiale klimaatonderhandelingen.

Arbeidsrechten, waaronder de vrijheid om zich te organiseren, collectief te onderhandelen, veilige werkplekken te hebben en deel te nemen aan de dialoog, moeten in alle landen worden erkend en beschermd. Overheden moeten deze rechten handhaven bij het nemen van beslissingen over het klimaat.

Om dit te bereiken:

a. Versterken van nationale klimaatplannen (NDC's) om de doelstellingen van het Akkoord van Parijs te halen, met een rechtvaardig transitiebeleid dat is gebaseerd op een robuuste sociale dialoog met vakbonden.

b. Verhogen van de klimaatfinanciering voor aanpassing, verlies en schade, en mitigatie.

Regeringen moeten zich committeren aan een routekaart van Bakoe naar Belém die ten minste 1,3 biljoen dollar

aan klimaatfinanciering oplevert. De huidige financiering schiet ver tekort – volgens een recente wereldwijde bijeenkomst zelfs met 4 biljoen dollar.

Deze financiering moet de vorm hebben van overheidsgeld en subsidies, niet van leningen die de schuld van armere landen vergroten. Vakbonden moeten inspraak hebben in de manier waarop deze financiering wordt beheerd.

c. Afbouw van subsidies voor fossiele brandstoffen en woekerwinsten. Regeringen moeten stoppen met het geven van publiek geld aan olie- en gasbedrijven. In plaats daarvan moeten ze publieke middelen gebruiken om schone energie te ondersteunen, mensen te beschermen tegen energiearmoede en ervoor te zorgen dat particuliere investeringen leiden tot eerlijke, groene banen.

d. Zorg dat aanpassing werkt voor werknemers. COP30 moet indicatoren ontwikkelen die laten zien hoe klimaataanpassing van invloed is op banen en het inkomen van werknemers.

e. Koppel klimaat- en handelsbesprekingen aan elkaar. Klimaatbeleid zal onvermijdelijk van invloed zijn op handel en ontwikkeling en COP30 moet ruimte bieden om te bespreken hoe handel van invloed is op werknemers en gemeenschappen, zowel in het zuiden als in het noorden van de wereld. Vooruitgang boeken met Just Transition Work Plannen (JTWP) mogen niet worden

geblokkeerd door
handelsgeschillen.

4. EEN STERK GENDERACTIEPLAN (GAP) AANNEMEN.

Klimaatverandering treft niet iedereen in gelijke mate. Vrouwen, meisjes en genderdiverse mensen lopen grotere risico's, omdat klimaatverandering bestaande ongelijkheden verergert. COP30 moet een Genderactieplan (GAP) overeenkomen dat erkent hoe klimaatverandering van invloed is op banen, inkomens en arbeidsomstandigheden, vooral in sectoren als de zorg en informeel werk. Het plan moet ook universele sociale bescherming bevorderen om onzekerheid en ongelijkheid te verminderen.

5. RESPECTEER DE MENSENRECHTEN OM VERTROUWEN OP TE BOUWEN EN KLIMAATACTIE TE STIMULEREN.

Mensenrechten en arbeidsrechten vormen de basis van een eerlijke en effectieve klimaatrespons. Wanneer rechten worden gerespecteerd, zijn mensen eerder geneigd om de veranderingen te steunen die nodig zijn om de klimaatcrisis aan te pakken.

De IVV Global Rights Index 2025 laat zien dat fundamentele vrijheden in veel landen onder druk staan. Overheden en bedrijven beperken vakbondsrechten en ondermijnen de democratie, maar vrede is essentieel voor klimaatrechtvaardigheid. Klimaatbescherming is niet mogelijk te midden van oorlog en conflict. De vakbondsbeweging staat vierkant achter vrede en ontwapening als kernonderdeel van het bouwen aan een rechtvaardige en inclusieve toekomst.

IVV-Afrika veroordeelt wreedheden in Soedan en roept op tot regionale en continentale maatregelen om de vrede te herstellen en de werknemers en de bevolking van Soedan te beschermen.

De Afrikaanse regionale organisatie van de Internationale Vakbondsconfederatie (IVV-Africa www.ituc-africa.org) spreekt haar diepe verontwaardiging uit over de wreedheden die zich in Soedan afspelen, met name in El-Fasher (Al-Fashir), Noord-Darfur, dat tussen 26 en 28 oktober 2025 werd veroverd door de Rapid Support Forces (RSF) tussen 26 en 28 oktober 2025. De val van de stad, na een belegering van 18 maanden, versterkt de controle van de RSF over het grootste deel van Darfur en betekent een verwoestend keerpunt voor de eenheid, stabiliteit en het herstel van Soedan.

Betrouwbare rapporten van het Bureau voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties (OHCHR), Amnesty International en internationale media beschrijven gruwelijke schendingen, waaronder massamoorden, seksueel geweld en marteling van burgers na de intocht van de RSF. Ziekenhuizen en humanitaire voorzieningen zijn aangevallen, gemeenschappen zijn ontworteld en duizenden mensen zijn ontheemd zonder toegang tot voedsel, water of medische zorg. Deze daden vormen ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht en de mensenrechtenwetgeving. De tragedie in Soedan heeft verstrekkende gevolgen voor de vrede en ontwikkeling in Afrika. De ineenstorting van het bestuur en de vernietiging van de infrastructuur verlammen de economische activiteit en de grensoverschrijdende handel. Werknemers behoren tot de zwaarst getroffen groepen: naast het verlies van hun leven, familieleden en eigendommen, verliezen ze ook hun middelen van bestaan, inkomen en sociale bescherming. Ambtenaren hebben al maanden geen salaris ontvangen, informele handelaren worden geconfronteerd met verwoeste markten en industriegebieden liggen stil onder militair toezicht. De uitholling van arbeidsinstellingen en de onderdrukking van vakbondsvrijheden hebben een essentiële stem voor democratie en wederopbouw het zwijgen opgelegd, waardoor het streven van het continent naar inclusieve groei

en sociale rechtvaardigheid wordt ondermijnd.

IVV-Africa veroordeelt het geweld tegen burgers en het systematisch aanvallen van gemeenschappen ten eerste. Alle partijen moeten onmiddellijk de vijandelijkheden staken, het humanitair recht respecteren en de bescherming van burgers garanderen. Er moet worden gezorgd voor onbelemmerde toegang voor humanitaire hulp, en de daders van wrede daden moeten ter verantwoording worden geroepen door middel van geloofwaardig, onafhankelijk onderzoek om een einde te maken aan straffeloosheid.

Wij willen nogmaals de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) aan de kaak stellen en veroordelen voor hun actieve en kwaadaardige facilitering en levering van wapens aan de RSF. De internationale gemeenschap moet een einde maken aan haar stilzwijgen en het stilzwijgend toestaan van de VAE om haar wrede daden in de burgeroorlog in Soedan voort te zetten en een onmiddellijk staakt-het-vuren te bevorderen. De partijen bij het conflict moeten worden aangemoedigd om een oprechte dialoog aan te gaan.

IVV-Afrika benadrukt de dringende noodzaak van een gecoördineerde regionale en continentale reactie. De Afrikaanse Unie (AU) en regionale economische gemeenschappen (REC's), zoals de Intergouvernementele Ontwikkelingsautoriteit (IGAD) en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika (COMESA), moeten daadkrachtig optreden om te bemiddelen in een inclusief, door Soedan geleide dialoog. Hun leiderschap is essentieel voor het herstellen van de vrede, het mogelijk maken en verbeteren van humanitaire toegang en het leggen van de basis voor wederopbouw. Vakbonden, vrouwenbewegingen, jongerenorganisaties en andere actoren uit het maatschappelijk middenveld moeten volledig worden betrokken om ervoor te zorgen dat elke overgang mensgericht is en gebaseerd op rechtvaardigheid, gelijkheid en duurzame ontwikkeling. IVV-Africa staat onwankelbaar aan de zijde van de Soedanese werknemers, vakbonden en alle slachtoffers van dit zinloze geweld. Er is geen militaire oplossing voor de crisis in Soedan. Alleen echte dialoog, verantwoordingsplicht en sociale rechtvaardigheid kunnen duurzame vrede brengen. De bevolking van Soedan verdient het om in vrijheid en waardigheid te leven, te werken en zich te organiseren. Afrika mag niet werkeloos toekijken – het is nu tijd voor gezamenlijke actie.